

Holubovský ZPRAVODAJ

ČÍSLO 9, ROČNÍK 8

ZÁŘÍ 2002

ZDARMA

Zpráva z jednání obecního zastupitelstva

které se konalo 28. 8. a 18. 9. 2002 na obecním úřadě v Holubově

OZ projednalo a schválilo:

- Zajistit akci „Oprava místní komunikace Holubov – spojovací komunikace a chodník nádraží ČD – Artypa“, která byla plánována a zařazena již v minulém roce do akcí s dotací z Programu obnovy venkova. V srpnu 2002 byla dotace ve výši 129.000,- Kč přidělena a proto musela být oprava provedena, aby se dotace nemusela vracet. Opravu komunikace zajistí firma Balcar Stav. Společnost s r.o. Kájov.
- Na základě zákona č. 284/2002 Sb., kterým se mění zákon č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství se ukládá obci, která je zřizovatelem předškolního zařízení, školy nebo školního zařízení, která nemá právní subjektivitu (je zřízeno jako organizační složka obce), zajistit změnu právní formy v souladu s § 14 odst. 2a7 a § 16 tohoto zákona a zřídit právní subjektivitu našich zařízení k 1. 11. 2002 (event. k 1. 12. 2002). Do funkce ředitelky právního subjektu OZ potvrdilo současnou ředitelku ZŠ Holubov Mgr. Olgu Floriánovou. Dále OZ schválilo zřizovací listinu příspěvkové organizace se všemi jejími součástmi - základní škola, mateřská škola a školní jídelna. Po vzájemné dohodě se stane součástí nově zřízeného právního subjektu mateřská škola ve Zlaté Koruně. Naplnění tohoto zákona přináší poměrně dost administrativní práce, času, finanční příspěvek obce pro příští rok 2003 bude činit 80.000,- Kč, aby celé zařízení mohlo fungovat.
- Žádost oddílu Skautů Holubov o zapůjčení sálu v Krásetině dne 2. 11. 2002 na uspořádání countrybálu.
- Vlivem přivalových dešťů a záplav došlo k zatopení sklepů v domech okolo rybníka v Holubově. K tomuto problému vyvstalo několik otázek o funkčnosti kanalizace a o příčině tohoto zatopení. Proto bylo rozhodnuto zajistit kamerovou prohlídku této části kanalizace a posudek projektanta.
- Uspořádat tradiční Setkání důchodců v Holubově dne 19. 10. 2002 od 14.00 hodin v holubovské hasičské zbrojnici, včetně zajištění občerstvení a dopravy.
- Konání veřejného jednání OZ obce Holubov v úterý 8. října 2002 od 19.00 hodin v Triobaru Holubov.

Dále bylo OZ informováno o:

- Stavů oprav naší školní kuchyně, práce byly kompletně dokončeny, kuchyně je v provozu.
- Problémech se zajištěním likvidace škod po povodních.

- J. Franěk, starosta -

Slovo starosty

Vážení občané,

dovoluji mi, abych se ještě v krátkosti vrátil k událostem, které naši obec zastihly v době od 7.8. do 1. 9. 2002. Jak bylo řečeno v minulém zpravodaji, málokdo si myslel, že by nám mohla voda způsobit takové problémy, když jsme na kopci.

Přivaly vody nás však zastihly letos hned třikrát. Ta první voda nás překvapila již 7. srpna v odpoledních hodinách, kdy se po silném dešti nejprve rozvodnil Dobrovodský potok, který zaplavil část území od artypského rybníka k ČOV. Během 3 hodin se nám podařilo uvolnit vodě cestu, voda částečně opadla. Potom ale začala stoupat voda v Křemežském potoce. Tento stav trval asi do 2 hodin ráno, kdy začala voda opadat. Druhý den jsme začali opravovat přístupovou komunikaci do třisovského Hamru, částečně uvolňovat koryto Dobrovodského potoka v místech od železničního propustku u Jakešů ke Gondekům a od propustku u silnice směr k ČOV.

Tyto práce však byly narušeny druhým přívalem vody v pondělí 12. srpna ve 3 hodiny ráno. To se voda začala valit z lesů nad Krásetiněm, rozvodnil se Krásetinský potok na Podluží a voda se valila potokem, strouhou a po lukách přes rybník do Krásetína. Voda pokračovala k Holubovu a ničila vše, co jí stálo v cestě. Současně se rozvodnil potok Dobrovodský, který se dral

výška vody u chalupy Dr. Krbce, pod Dívčím Kamenem

údolím, kde bylo odplaveno mnoho materiálu, poničena byla kanalizace a v dolní části zaplavil od Gondeků domy a chaty až k ČOV. Zaplaveny byly i prostory ve firmě Artypa.

Přítal vody zasáhl i třísovský Hamr a část území obce okolo holubovského rybníka, kde byly zaplaveny sklepy. Během noci a ráno bylo nutno zajistit nejnужnější opatření k zajištění ochrany obyvatel a majetků. A opět hned druhý den byly zahájeny práce na odstraňování naplaveného materiálu, zajištění přístupu k nemovitostem, pročišťování vodních toků a úklidu.

Asi po třech týdnech v neděli 1. 9. ve 4 hodiny ráno přišla bouřka a vše se opakovalo v ještě větší intenzitě. Hladiny potoků byly zhruba o 30 – 50 cm vyšší než 12. srpna. Proud vody smetl spoustu kamení, písku a všeho co stálo v cestě.

Byly zničeny části místních komunikací v Krásetině, v Holubově, komunikace do třísovského Hamru, lávky, brody, propustky na potocích, část kanalizace v Holubově a Krásetině, narušeny byly rozvody

plynu, vody, kabelových rozvodů NN, VO, místního rozhlasu, hráze rybníka v Krásetině, v Holubově u Dolejších. Bylo zatopeno 5 rodinných domků určených k trvalému bydlení, rekreační objekty, sklepy, garáže, poničeny ploty a pozemky občanů. Odhadovaná škoda na obecním majetku převýšila 10 milionů, škoda na soukromém majetku občanů převýšila 8 milionů.

Čeká nás všechny ještě hodně práce na odstraňování škod, hodně trpělivosti a shovívavosti, abychom vše zase uvedli do pořádku. K tomu však bude potřeba i nemalých finančních prostředků. Všechny opravy budou prováděny

Třísovský hamr

postupně podle důležitosti a dle finančních možností obce, proto vás žádám o trpělivost a pochopení této nelehké situace

- Váš starosta Jaroslav Franěk -

Holubov u Gondeků

nádvoří Artypy

rybníček u Dolejších

Dobrovodský potok u OÚ

Rekord tentokrát nepadl

14. září 2002 od 13.00 hodin proběhlo mimořádně na holubovské návsi 9. kolo Jihočeské extraligy v požárním útoku. Pořadatelem byl pivovar Eggenberg Český Krumlov. Z technických důvodů nemohla být soutěž pořádána tradičně v Českém Krumlově na parkovišti Pod poštu. Proto se na náš sbor obrátili organizátoři

s prosbou jejího konání v Holubově. Do konce Jihočeské extraligy chyběla pouze 3 kola. Bodový stav největších favoritů na špici byl velmi vyrovnaný. Dalo se očekávat, že není prostor na žádné taktizování a všichni musí ze sebe vymáčkout maximum. Držitel rekordu Jihočeské extraligy časem 21,80 sekund, družstvo Žďáru z Jindřichohradecka se chystalo tento

svůj rekord vylepšit. Na tradičně velmi rychlé trati se proto očekávaly velmi kvalitní časy. Soutěže se zúčastnilo 17 družstev mužů a 3 družstva žen.

K pokoření rekordu tentokrát nedošlo, ale jinak dosahované časy byly skvělé. Zde je pořadí na prvních pěti místech:

1. místo	Žďár	21,82 sekund
(o 2 setiny horší než jejich rekordní pokus)		
2. místo	Holubov	21,86 sekund
3. místo	Třísov	22,09 sekund
4. místo	Bohdalín	22,60 sekund
5. místo	Lišov	23,06 sekund

Pořadí žen:

1. místo	Todně	31,27 sekund
2. místo	Mydlovary	52,60 sekund
3. místo	Rájov	58,32 sekund

Soutěž proběhla za krásného počasí, nikdo nebyl zraněn a úroveň byla vysoká. Co víc si přát. Na závěr chci poděkovat všem, kteří se podíleli na zdárném průběhu soutěže. Poděkování jim patří o to víc, že ještě našli po srpnových a záříjových povodních čas a chuť věnovat další krajíc svého volného času hasičině.

- Petr Sviták, starosta SDH Holubov -

- ZAMYŠLENÍ -

O bdělé mysli

Tulák stojí v kanceláři boháče a prosí o almužnu. Boháč zazvoní na svého sekretáře a spustí: „Vidíte toho ubohého nešťastníka? Jen se podívejte, jak se mu palce klubou z bot a jak má kalhoty samou díru a kabát samý cár. Jsem přesvědčen, že se ten muž nehodil, nesprchoval a dosyta nenajedl už několik dní. Puká mi srdce, když vidím lidi v tak zoufalém stavu – takže: Okamžitě ho odsud vyprovodte, až už ho nevidím!“

O lásce

Guru se zeptal svých žáků jak se pozná, že už končila noc a začal den. Jeden

soudil: „Když v dálce uvidíte zvíře a poznáte, jestli je to kráva nebo kůň.“

„Ne,“ pravil guru.

„Když vidíte v dálce strom a poznáte, jestli je to margóza, nebo mangovník.“

„Zase špatně,“ zhodnotil guru.

„Podle čeho tedy?“ byli zvědaví žáci.

„Když se podíváte do tváře kteréhokoli muže a poznáte v něm bratra, když se podíváte do tváře kterékoli ženy a poznáte svou sestru. Když se vám tohle nepodaří, je stále noc, ať je slunce na nebi kdekoli.“

Rodina sedí u večere a nejstarší syn oznámí, že se rozhodl oženit se s dívkou odnaproti.

„Ale její rodiče jí nezanechali ani halíř,“ namítne otec.

„A nemá ani nic našetřeno,“ řekne matka. „A ty její vlasy, to se hned tak nevidí,“ přisadí si sestra.

„Nedělá nic jiného, než čte,“ poznamená strýc.

„A jak se nevkusně obléká,“ kroučí hlavou teta.

„Ale zmalovat se, to umí,“ nezůstane pozadu babička.

„To je pravda,“ připustí syn. „Ale zato má jednu přednost, o které se vám může jenom zdát.“

„A jakou, prosím tě?“ ptají se jeden přes druhého.

„Nemá rodinu!“

Z knihy Anthony de Mello MODLITBA ŽÁBY.

- Marie Hrušková st. -

Hrál si s myškou

Nedávno jsem sloužil pohotovost na Lipně a přišel tam německy mluvící tatínek se svým osmiletým synkem. Synek si

na břehu Lipenské nádrže hrál s polní myškou. Divoká myška byla milá a přítulná. Ale kousla ho do prstu. Tím synkovi předala bezpečnou jízdenku na onen svět. Tatínek to věděl, a proto šel hned se synkem k lékaři.

Vzteklina dosud existuje, i když jsou i lišky v přírodě imunizovány. Přirozený rezervoár nemoci mezi hlodavci zůstává. A tak pozor na všechna divoká zvířata, která

jsou nepřírozně krotká a přítulná. Jde o nejjistější příznak vztekliny u zvířete. A vzteklina je u člověka vždy smrtelná. Proto je nutné, aby člověk včas podstoupil očkování. Po několika dnech prodlevy je smrt nevyhnutelná.

- MUDr. Bohumír Šimek -

Okénko do minulosti

Naše škola 1893 – 2003

Vážení čtenáři, v roce 2003 to bude již 110 let, co bylo zahájeno vyučováním v naší holubovské škole. Při této příležitosti bych vás chtěl postupně seznámit s tím, co tomu předcházelo a jaký byl další vývoj až do dnešních dnů.

S laskavým svolením současně ředitelky naší školy paní Mgr. Olgy Floriánové, bylo mi umožněno nahlédnout do školní kroniky a ze zápisů připravit pro vás tento zmiňovaný cyklus.

Celá obec Holubov s osadami Krásetín a Třisov „příškolená“ byla až do roku 1893 do sousedního městyse Křemže. C.k. školní inspektor p. prof. Smolík, přesvědčiv se po dvojí inspekci školy v Křemži o přeplnění jednotlivých tříd, podal o tom zprávu c.k. zemské školní radě v Praze s návrhem na rozšíření školy, tato uložila pak c.k. okresní školní radě v roce 1887, aby v příčině té bylo konáno náležitě šetření.

Vynesením c.k. okresní školní rady v Českém Krumlově r. 1887 byla místní školní rada v Křemži vyzvána, aby v příčině nutného rozšíření pěti tříd obecné školy v Křemži (vzhledem k počtu 526 dětí) o 2 třídy, předložila usnesení své.

Místní školní rada v Křemži odpověděla na dotčené vnesení návrhem zamítavým, poukazujíc k vydáním příškolených obcí na stavbu nového kostela.

C.k. okresní školní inspektor p. prof. Smolík přesvědčiv se opětovně o počtu žactva (140 dětí) příškolených do Křemže z Holubova, Krásetína a Třisova dále pak o značné vzdálenosti těchto vesnic (z Holubova do Křemže 2217 m, z Třisova do Křemže 4293 m a Krásetína do Křemže 3164 m). Učiněn návrh r. 1887, aby místí obec Holubov byla vyzvána, zdali by si přála vyškolení z Křemže a zřízení samostatné školy v Holubově.

Obecní zastupitelstvo místní obce Holubov v řádném zasedání dne 7. 10. 1887 jednomyslně se usneslo, aby podle

návrhu c.k. okresní školní rady zřídila se v Holubově nová, samostatná škola obecná.

Při této příležitosti zvolena byla místní školní rada pro školu v Holubově. Ta pak předložila plány s rozpočtem žádající zároveň o ohledání navrženého stavebního místa.

Podle těchto schválených plánů byla nová školní budova počátkem srpna r. 1893 dostavěna a příslušnou komisí schválena k otevření.

Školní budova byla vystavěna nákladem 10 205 zlatých, 16 krejcarů a stavěl ji pan Václav Stockinger, tesařský mistr ze Šindlových Dvorů, spolu s panem Josefem Pařhou, zednickým mistrem z Českých Budějovic.

Dne 3. 3. 1893 byla vysvěcena a dne 18. 9. 1893 byl slavnostně zahájen školní rok 1893–1894. V tomto školním roce sepsáno ku škole 194 dětí, z nichž 188 školu navštěvovati má.

O naší škole a jejím prvním řídícím učiteli přistě.

- Ivan Svoboda, kronikář -

OD AMORA K VARUNOVI aneb o jménech planetek

Pro širokou veřejnost jsou jména planetek snad nejzajímavější součástí oboru. Více než dráhy, tvary, složení. Snad je to přirozené. Lidé dávají odedávna rádi jména věcem, dětem, místům či domácím zvířatům. Získávají k nim a utužují tak těsný, osobní vztah. Naši předkové dávali jména i tělesům, která pozorovali na hvězdném nebi. Zatímco u jednotlivých hvězd byla tahle praxe opuštěna (zkuste si představit používání jmen pro stovky milionů katalogizovaných hvězd), planetkám dosud tato tradice zůstala.

Na udržování sympatické tradice dohlíží Mezinárodní astronomická unie. Pojmenování konkrétní planetky je totiž výsledkem dlouhého procesu, který může trvat i desítky let. Začíná samozřejmě objevem planetky. Po získání astrometrických pozorování ze dvou nocí dostane nově objevená planetka, tedy taková, jejíž pozorování neodpovídají některému z již známých těles, předběžné označení složené z roku objevu a dvou písmen, případně i dalších číslic kódujících pořadí objevu v daném roce. Předběžná označení (a následně i definitivní čísla) přiděluje mezinárodní centrum pro sledování planetek (Minor Planet Center - MPC) při

Mezinárodní astronomické unii. Poté je třeba jednak nově nalezenou planetku jednak dál pozorovat a jednak pokusit se hledat identifikaci s případnými archivními pozorováními z předchozích let. Pro určité spolehlivé dráhy planetky nestačí pozorování z objevové opozice, ale je třeba ji pozorovat v několika opozicích dalších, obvykle nejméně ve čtyřech, u těles s neobvyklou dráhou, například blízkozemních asteroidů, stačí někdy opozice tři nebo dokonce i dvě. Teprve planetka se spolehlivě určenou dráhou dostane pořadové číslo a může být pojmenována.

Výsadu navrhnout nově očíslované planetce jméno má, zjednodušeně řečeno, její objevitel či objevitelský tým, ve zvláštních případech to může být i autor výpočtu dráhy (tzv. hlavní identifikace) či přímo Mezinárodní astronomická unie. Toto výsadní právo trvá deset let od očíslování planetky. Návrhy jmen posuzuje v rámci Mezinárodní astronomické unie speciální komise (the Committee for Small-Body Nomenclature - CSBN). Tvóří ji třináct členů - profesionálních astronomů z celého světa zabývajících se studiem planetek a komet. Současnou předsedkyní je Pam

Kilmartin z Nového Zélandu, která se věnuje astrometrii planetek, sekretářem Brian Marsden (USA), přední odborník před dynamiku malých těles sluneční soustavy a ředitel Minor Planet Center, dalšími členy pak M. A'Hearn (USA), připravující nyní sondu Deep Impact ke kometě Tempel 1, K. Aksnes (Norsko), J. Fernandez (Uruguay), Y. Kozai (Japonsko), V. Shor (Rusko), L. Schmadel (Německo), J. Tichá (Česká republika), ředitelka Observatoře Kleť, R. West (Dánsko/Německo), známý objevy několika komet a působící na Evropské jižní observatoři, G. Williams (USA), zástupce ředitele Minor Planet Center, D. Yeomans (USA) řídící NASA NEO kancelář a J. Zhu (Čína). Členové, volení na kongresu Mezinárodní astronomické unie, reprezentují různé kulturní, jazykové a geografické oblasti. Česká republika tu má svého zástupce (vlastně zástupkyni) poprvé od roku 2000.

Právě Committee for Small-Body Nomenclature dostává od objevitelů návrhy nových jmen. Ty musí být doprovázeny stručnou citací (pochopitelně v angličtině) zdůvodňující daný návrh. Základní podmínky stanoví, že jméno musí mít maximálně šestnáct znaků, nejlépe být tvořené jedním slovem, být vyslovitelné, nesmí být příliš podobné už existujícímu jménu planetky nebo měsíci některé z planet, nesmí být nějakým způsobem urážlivé.

Jména osob či událostí známých hlavně kvůli politickým či vojenským aktivitám mohou být užita nejdříve po stu letech od smrti osobnosti či od události. Nedoporučují se jména po zvířecích mazlíčcích. Pro planety s neobvyklými typy drah jsou určeny vybrané okruhy jmen.

Mytologická jména pro blízkozemní planety – například (433) Eros, (1221) Amor, i pro transneptunická tělesa – (20000) Varuna, jména hrdinů trojské války pro Trojany – jako (588) Achilles či (13229) Echion, planety v libračních bodech soustavy Slunce-Jupiter.

Pro planety s kulatými „tisícovkovými“ čísly vybírají „jubilejní“ jména přímo členové CSBN, jako třeba (5000) IAU, (8000) Isaac Newton či (15000) CCD.

Zatímco citace ke jménům planetek jsou publikovány v angličtině, jména samotná mohou využívat nejen angličtinu, ale i další jazyky využívající nejen anglickou abecedu, ale latinku doplněnou dalšími diakritickými znaménky. Proto mohou být například skandinávská, německá nebo česká jména publikována s originální diakritikou, zatímco jména z jazyků využívajících jiné abecedy (ruština, japonština, čínština aj.) v anglické transkripci.

Jména schválená CSBN jsou spolu s citací publikována v měsíčníku Minor Planet Circulars vydávaným Minor Planet Center. Teprve potom se mohou začít všeobecně používat.

Ke konci srpna 2002 bylo pojmenováno 9753 planetek z celkového počtu více než 46 tisíc očíslovaných, tj. přibližně čtvrtina všech dosud potvrzených objevů, což vyplývá z toho, že velká část nově očíslovaných objevů připadá na velké profesionální hledací projekty, jejichž týmy nepovažují pojmenování objevených planetek za nejdůležitější ze svých úkolů.

Jména planetek jsou považována za součást astronomické nomenklatury, tedy

systému jehož prostřednictvím označujeme jednotlivá tělesa svého druhu. Zároveň však jsou příležitostí jak ocenit osobnosti, místa či události jichž si vážíme. Proto je mezi dosud pojmenovanými tělesy hodně jmen astronomů a vědců

dalších oborů, umělců všech myslitelných oblastí či historických postav. Velkou skupinou jsou zeměpisná jména. Od míst objevů, observatoří, mateřských institucí, míst konání významných konferencí až po celé státy. Mytologická jména v seznamu jmen planetek patří jednak už zmíněným planetkám s neobvyklými typy drah a jednak

přináleží nejdříve objeveným planetkám z 19. století včetně vůbec první z nich (1) Ceres, starořímské bohyně úrody a patronky Sicílie, neboť původně dostávaly po vzoru velkých planet mytologická jména všechny planety. Doba však pokročila od využívání pouze klasické antické mytologie k mytologiím mnoha národů z celého světa – indický (20000) Varuna, keltský (4179) Toutatis, staroegyptský (2062) Aten či havajská bohyně ohně (2202) Pele. Zajímavou skupinou jsou jména rodinných příslušníků objevitelů. Někteří se spokojili s jednou planetkou pro celou rodinu, jiní, třeba Carolyn Shoemakerová, by z planetek mohli sestavit rozsáhlý rodokmen. Nepřehlédnutelnou skupinou jsou nejrůznější kuriozity – zkratky institucí (4999) MPC, (11365) NASA, planety k výročí, například (7608) Telegramia k 75. výročí vydávání cirkulářů IAUC či (4339) Almamater k 650. výročí založení University Karlovy, literární či filmové postavy jako (9007) James Bond, chráněné druhy rostlin a zvířat. Mnohdy jsou pozoruhodná jména vybírána tak, aby byla ve vztahu k číslu, předběžnému označení či datu objevu konkrétní planety. Například číslo planety (6765) Fibonacci je dvacátým členem Fibonacciho posloupnosti či jméno planety (13579) Alodd znamená „všechny

liché“. Holubov a okolí připomínají planety (4277) Holubov, (4287) Třísrov a (7694) Krasetín, objevené na Observatoři Klet.

Přehled jmen planetek je nejen strohým seznamem, ale zároveň je pozoruhodnou psychologickou a sociologickou sondou do světa astronomů, jejich zájmů a zvyků. Ukazuje podíl jednotlivých zemí na objevech planetek i proměny tohoto podílu. U jednotlivých objevitelů a objevitelských týmů pak můžete pátrat po jejich zájmech, oblíbených spisovatelích, hudebnících či malířích, po tom, kde astronomové žijí, odkud pocházejí a kde pozorují. Můžete tak zjistit, že jistý Američan se zajímá o indickou mytologii více než o indiánskou, že přísně vypadající kolega obdivuje nejen významné matematiky, ale i krásné herečky, že Francouzi mají vztah ke keltské mytologii (není divu), ale že v tom nejsou zdaleka v Evropě sami, že Japonci čtou anglickou Alenku v říši divů a že naopak cestu na kongres IAU v japonském Kyotu připomíná planeta z Kleti, že Rusové často připomínají zaslužilé a památné osobnosti a tým amerického projektu LINEAR oceňuje vynikající studenty, výherce studentských soutěží, i jejich učitele.

Výrazný nárůst objevovaných a následně číselovaných planetek i návrhů nových jmen přináší spoustu práce členům CSBN a pracovníkům MPC, občas problémy, hlavně s podobností jmen. Dovedete si představit, kolik je třeba jen v astronomii Williamsů, Greenů, Gruenů či Grünů, a jak naopak ubývá třeba „dosud volných“ účastníků trojské války? Přesto však návrhy zrušit pojmenování planetek a ponechat jim jen pořadová čísla zatím nezískaly v Mezinárodní astronomické unii žádnou podstatnou podporu. Je přece jen rozdíl, zda sledujete snímky z přiblížení kosmické sondy k jakémusi tělesu (433) nebo k planetce Eros.

- Ing. Jana Tichá, Observatoř Klet -
P.S. Více o planetkách naleznete na serveru www.planetky.cz

OPOSMLOUVA

Opoziční smlouva mezi ODS a ČSSD byla též nazývána smlouvou o vytvoření stabilního politického prostředí. Tato smlouva nepřinesla plodnou stabilitu, ale přinesla spíše zahřívající stojaté vody se zhoubným dopadem na naši společnost. Přinesla své ovoce i v letošních volbách do parlamentu.

Zpočátku jsme si uvědomovali jen nečestný vztah politiků ke svým voličům. Václav

Klaus se svou ODS a Miloš Zeman se svou ČSSD před volbami v roce 1998 navzájem verbovali a mobilizovali proti sobě, aby si po volbách podali ruce ke spolupráci. To je urážka a podraz voličů. A nemá cenu spekulovat, zda to byla právě jen ješitnost jednoho politika, že my voliči jsme si zvolili pravicovou vládu a vládla nám vláda levicová.

Opoziční smlouva měla též znamenat odstavení menších politických stran od moci a praktickou jejich likvidaci změnou

volebního zákona. Proto vznikla křehká čtyřkoalice jako hráz těmto polodemokratickým snahám. Naštěstí pro naši společnost tato změna volebního zákona oklešťující demokracii u nás neprošla o jeden hlas.

Opoziční smlouva představovala též snahu o ovládnutí médií, o zabránění účinné kritice a o monotónní podporu dvou stran střídajících se u moci. Dělá to dojem, že některá media byla politikům podrobena zcela. Na ČT se zaměstnanci

vzbouřili a přímému podrobení zabránili. Politické diskuse včetně politických komentářů z televizí postupně mizely.

Opoziční smlouva měla přinést klid pro práci politiků. Svázáním vládní strany se stranou opoziční přinesla klid především pro korupci, pro vazbu nevinných, pro podivné soudnictví a snad i pro možnost vraždy politikům nepohodlných.

Opoziční smlouva přinesla znechucení voličů nad chováním politiků, takže ve velké míře nešli k volbám. Jen o jeden hlas opoziční smlouva prohrála před nadějí pro změnu politiky.

V čem se liší Špidlova vláda od vlád

Václava Klause? Dnes se to jeví tak, že v Klausových vládách byly hlasy váženy více ideologicky než věcně a hlavně že šlo o přebíjení protivníků o jeden hlas. Na rozdíl od toho Vladimír Špidla hledá především vzájemný konsensus, vzájemné zvažování názorů před prostým prosazováním ideologie. Ono to ani není jinak možné, vládne-li nám koalice stran s tak protichůdnými ideologiemi. Bude-li je spojovat upřímná snaha o novou politiku, pak je šance, že se udrží do konce volebního období. Doufejme, že se tato vláda také nenechá zkorumpovat. Pozitivní úlohu zde může sehrát i to, že opozice je

dosti silná a že může vládě dostatečně šlapat na paty. Bude-li chtít.

Špidlova vláda začíná povodněmi, těžkou přírodní katastrofou, kterou se v naší společnosti podařilo organizačně celkem dobře zvládnout. Zatěžkávací zkouškou bude sociální pomoc postiženým. Přes veškeré hrůzy, které mnozí z nás prožívali, pozitivním přínosem pro náš stát se stala účinná, široká aktivace občanské společnosti, která dříve byla spíše potlačovaná. A to je významnou devizou do budoucnosti.

- MUDr. Bohumír Šimek -

Okénko veterináře

Myši a potkani

Myši a potkani se dříve chovali pouze pro laboratorní účely. V poslední době jsou oblíbenými mazlíčky u lidí ve věku 10-20 let.

Myš byla již v 17. století pro svoji nenáročnost a snadné množení oblíbeným pokusným zvířetem. Myš miluje obilná zrna a od té doby, co se lidé usadili a začali se zabývat pěstováním obilí, se stala po celém světě hostem jejich domovů. Ve starověku se myslelo, že myši vznikly z bahna Nilu, nebo ze špíny v domácnostech. Držely se v chrámech, kde kněžím pomáhaly věštít budoucnost. Kréfané je považovali za svaté, protože jim pomohly v boji a sice tím, že protivníkům rozhrzaly kožené řemeny na štítech, takže nebyly při střelbě k potřebě. Po svém vítězství vystavěli Kréfané chrám pro myši, který zasvětili myšimu bohu Apollovi. Tak vzniklo myší náboženství, v chrámech se chovaly bílé myšky. Kult myší zanikl ve středověku. V Egyptě a v Číně se chovaly myši jako domácí zvířata a byly zde posvátné bílé myši. Odtud pochází myši strakaté a myši tanečnice. Ve středověku však měla myš jako přenašeč mnoha chorob podíl na smrtelných epidemiích. Jedná se například o tyfus, leptospirozu a mor.

Rozlišujeme 130 druhů myší, ale budeme se zabývat myší domácí. Vyskytuje se v šedé a bílé barvě. Dožívá se 2-3 let, někteří jedinci mohou žít i 5 let. Pohlavní dospělost dosahuje ve 30-40 dnech, hmotnost dospělé myši je 50-60 g. Samičky jsou těžší. Mají vynikající čich a sluch. Orientují se podle pachových stop, které si značí močí. Na chodidlech mají pachové žlázy, které vylučují páchnoucí látku. Myš slyší až frekvence 100 000 herců. Navzájem se dorozumívají vysokým pískáním.

Potkan – v případě tohoto zvířete se jedná o laboratorní potkany, kteří vznikli z potkana obecného. Je původem z Asie a v Evropě zdomácněl ve středověku. Rozšířený je po celém světě. Dostal se do jednotlivých zemí vždycky lodní přepravou. Jsou přenašeči mnoha druhů nemocí a sice leptospirozy, toxoplasmózy a především moru, který přinášeli nakaženými blechami. V letech 1347-1352 zemřel každý čtvrtý člověk na mor. Potkani dále způsobují veliké škody ničením potravin. V zajetí žijí 3-7 let. Pohlavní dospělost je mezi 60-70 dnem. Průměrná hmotnost dospělého bílého potkana je 200-400 g. Potkani divocí žijí ve skupinách. Jejich sociální chování je vysoce vyvinuté a mláďata vychovávají společně. Rozeznávají se podle pachu a značkují močí a také se dorozumívají vysokým pískáním.

Myší samice může za rok 11x родit. Průměrný počet mláďat je 6 ve vrhu a za 24 hodin po porodu se může samička opět oplodnit. Myš je březí 3 týdny. Mláďata dospívají za 4 týdny, tudíž se počet myší může za rok zvýšit mnohonásobně.

Pokud máme myš jako mazlíčka, nedáváme ji do skleněného akvária, je velmi špatně větratelné. Vždycky je dobré mít klec, kterou koupíme ve specializovaných prodejnách. Myš je velmi pohyblivá a v kleci by měla mít prolézačky a různé jiné hračky. Potřebují domeček vystlaný buničinou, podestýlka není vhodná taková, která se bude na zvíře lepit. Nevhodné kvůli myší moči jsou dřevěné klece. Klec by měla mít víko, protože myš skáče. V místnosti, kde máme svoji myš, by měla být teplota 18-20 °C.

To, co bylo řečeno o myších, platí i pro potkany. Chováme-li dva potkany musí být stejného pohlaví, abychom si nerozmnoži-

li svoje mazlíčky na neúnosnou míru. Samička je jako mazlíček lepší, poněvadž neznačkuje svoje teritorium močí. Potkani poznají svého majitele. Dospívají v 6-8 týdnech, interval mezi říjemi trvá 4-5 dní, samotná říje je dlouhá 12 hodin. Během těchto hodin je samice nakryta několika samci. Ke krytí dochází v noci. Březost trvá 20-23 dnů, v jednom vrhu se rodí 8-14 mláďat.

Krmit je možné hotová průmyslově vyrobená krmiva, která jsou plnohodnotná a také se mohou koupit různé ohlodávací pochoutkové tyčky, speciálně upravené. Jinak můžeme podávat suchý chléb, který je vhodný na ohlodávání zubů, salát, ovoce, zeleninu, sýr. Potkani jsou všežravci. Dávají přednost masu a rybám před rostlinnou stravou. Musí mít vždycky k dispozici čistou vodu. Jako paraziti se mohou vyskytnout vši, všenky, roztoči, tasemnice, škrkavky. Kožní choroby jsou pro hlodavce vcelku častým onemocněním. Mohou onemocnět salmonelózou, průjmami, pneumonií, onemocněním uší, očí a pohlavních orgánů.

Pokud chcete mít myš nebo potkana jako domácího mazlíčka, musí být z čistého chovu, prostých všech nákaz.

Opět doporučuji příslušnou literaturu pro rozšíření znalostí.

- MVDr. Peter Pavčík -

Ptáci

(Aves)

Ptáci jsou obratlovci se stálou tělesnou teplotou. Jejich jemnou suchou kůži pokrývá peří. Přední končetiny se dlouhým vývojem přeměnily v křídla. Zadní končetiny slouží k chůzi, šplhání, plavání apod. Ptáky bychom mohli zahlédnout snad ve všech končinách celého světa. Žijí v nejchladnějších oblastech kolem pólů, ale největší množství bychom zahlédli v tropických oblastech, kde mají dostatek potravy. Na celém světě žije asi

10 000 druhů ptáků. V Evropě můžeme spatřit přibližně 600 druhů. Systematické rozdělení jednotlivých druhů není jednotné. Můžeme je rozdělit na plavce, běžce a letce.

Nadřád: Plavci (Impennes)

Řád: Tučňáci

Čeleď: Tučňákovití

Tučňáci jsou ptáci dokonale přizpůsobeni životu ve vodě. Známe asi 16 druhů, z nichž nejvýznamnější jsou tučňák císařský, tučňák kroužkový, tučňák patagonský

a tučňák oslí. Patří mezi mořské ptáky. Obývají chladné nebo mírné oblasti jižní polokoule. Můžeme je vidět na pobřeží Antarktidy a na ostrovech obklopující tento kontinent (např. Malvíny, Kerguelenské ostrovy). Tučňák na rozdíl od ostatních ptáků neumí létat, ale jeho krátká, veslovitá křídla mu umožňují dokonale plavat. Dokáže to i pod vodou. Při plavání může vyvinout rychlost až 40 km/hod. Je to tedy velmi dobrý i mrštný plavec. Tělo pokrývá husté, šupinkovité peří, které nepropouští vodu. Nohy s plovacími blánami jsou posunuté hodně dozadu. Ve vodě mu pak slouží jako kormidlo. Dýchá plicemi, pod vodou zadržuje dech v plicích. Živí se rybkami, olihňemi, ale chytá také drobné korýše. V době páření vydrží na břehu dlouho bez potravy díky vrstvě tuku, která mu slouží jako zásoba. Po souši se pohybuje neohrabaně, kolébačným krokem a vzpřímeně jako lidé. Hnízdí jednou ročně, snáší 1 až 2 vejce. Hnízda jsou na zemi, ve štěrbinách skal a v norách. Někteří tučňáci vejce zahřívají v kožním záhybu na břiše. Doba, po jakou zahřívají svá vejce, závisí na druhu tučňáka (30 až 63 dnů).

Tučňák oslí

Tento pták žije v koloniích na ostrovech u Antarktidy nebo na pobřeží Antarktidy. Velkou část dne tráví v moři. Hnízdí a pelichá však na zemi. I když snáší velmi dobře nízké teploty, dává přednost ostrovům, na kterých není sníh a led. Hnízdo si staví z malých kamínků, kousků chaluh a trávy. Samička snáší 2 vejce, na kterých se střídají v zahřívání oba rodiče. Po 37 dnech se vylhnou malí tučňáci, které rodiče asi 1 měsíc drží v teple. Potom jsou mláďata shromážděna v „jeslích“, aby je rodiče dokázali ochránit před dravými ptáky. Když se objeví nějaký dravec, rodiče ho zastrašují křikem. Pokud ale dravec zaútočí, dospělí se zaleknou a schovají.

Tučňák císařský

Je vysoký 120 cm, na tvářích a krku má oranžově žlutá peří. Samice snese jedno vajíčko,

kteří si samec ihned položí na horní stranu nohou a překryje záhybem kůže na břiše. Ochraňuje je před chladem. Samice se mezitím vydá k moři. Ve vodě loví ryby i jiné živočichy. Zatím se vylíhne malý tučňáček, který dostane potravu přinesenou od matky, která se o něho začne starat. Samec opouští mládě i samici, sám loví potravu v moři a vrací se s ní za 3 až 4 týdny.

Tučňák patagonský

Dosahuje výšky jednoho metru, zbarvením se podobá tučňáku císařskému. Po stranách hlavy a na krku má zlatožluté zabarvené peříčka. Oba rodiče se střídají v zahřívání vejce.

- Mgr. Drahomíra Bodláková -

Literatura:

Cousteau: Tučňáci, Slovar Bratislava 1994
RNDr. Bouchner M.: Kapesní atlas ptáků, SNP Praha 1975

Felix J., Hísek K., Naší přírodou krok za krokem, Albatros Praha 1995

Pro zářijový zpravodaj nám nabídla své vyzkoušené recepty nová paní kuchařka v naší školní kuchyni, paní **Marta Nováková z Chlumu** (všem jistě známá jako Marta Stránská, původně z Holubova).

Kuřecí kostky s houbami

Jedno větší vykostěné a na kostičky nakrájené kuře, promícháme se 2 lžícemi sojové omáčky, 2 lžícemi bílého vína, půl lžičky zázvoru osolíme a dáme uležet. Mezi tím si udusíme asi 250 g hříbků nebo žampionů s 1 větší cibulí. Pak maso procedíme a promícháme se solamylem a prudce opečeme na oleji za stálého míchání. Vmícháme zbylý nálev a podušené žampiony. Podáváme s rýží a zeleninovým salátem.

Játra pana starosty

Vepřová játra nakrájíme na nudličky, opepříme, vložíme na cibuli, nakrájenou na kolečka a osmahnutou dorůžova, orestujeme, přidáme kari koření, kečup, nakrájené feferonky, podlijeme trochou vody a dusíme doměkka. Ke konci přisolíme. Játra zdobíme šlehačkou. Podáváme s bramborovými hranolky a zeleninovou oblohou.

Mně dovolu, abych aktuálně poskytla pár receptů na švestková povidla.

Švestková povidla

I.

1 kg švestek, 1/4 kg cukru, 80 ml octa
Švestky vypereme, vypeckujeme, umeleme nebo rozmixujeme, promícháme s cukrem a octem a necháme stát přes noc. Pak vaříme v litinovém pekáči na mírném ohni, po chvilkách třeba dva dny. Nemíchat. Když povidla zhoustnou,

naplníme do skleniček, zakápneme trochou alkoholu, zavíčkuje a otočíme dnem vzhůru.

II.

Jakékoli množství vypeckovaných a rozmixovaných švestek vložíme na plech do trouby a zapneme na nejvyšší stupeň. Po půl hodině troubu vypneme a necháme pouštět šťávu. Po vychladnutí opět zapneme, tak to opakujeme několikrát denně třeba i 2 dny až jsou povidla hustá, pak naplníme do skleniček a sterilizujeme. Cukr není potřeba.

III.

3 kg vypeckovaných, rozemletých švestek, 750 g cukru, 2 lžice octa
Švestky naklademe do vyššího plechu, zakapeme octem a vložíme do trouby asi na 200°C. Po půl hodině přidáme 1/3 cukru a promícháme. Za další půl hodinu opět 1/3 cukru a pak ještě jednou. Pečeme asi 1,5 hodiny. Naplníme do skleniček a obrátíme dnem vzhůru.

A ještě přidávám jeden nový, jednoduchý recept na slané tyčinky.

1/2 kg hladké mouky, 1/4 kg Hery, zakysaná smetana (2 dc), 1 vejce, lžička soli

Zpracujeme těsto, vyválíme, rozkrájíme na tyčinky, potřeme vajíčkem a sy-peme sezamem, mákem, kmínem apod.

Za příspěvky děkuje a dobrou chuť Vám všem přeje

- MS -

Společenská kronika

Blahopřejeme k významnému životnímu jubileu:

paní Ludmila Oubramové z Trísova
- 75 let

paní Miroslavě Böhmové z Holubova
- 82 let

panu Václavu Burdovi z Holubova
- 83 let

Narodili se noví občanci

Dominika Oborilová z Holubova

- Obecní zastupitelstvo - obce Holubov

zve občany na své veřejné jednání,
které se koná dne 8. října 2002 od
19.00 hodin v Triobaru Holubov.

Obecní zastupitelstvo

obce Holubov

zve občany na

Setkání důchodců,

které se koná dne 19. října 2002
od 14.00 hodin v hasičské zbrojnici
v Holubově.

Hudba i občerstvení zajištěno.
Autobus pojede ve 13,45 z Trísova,
přes Holubov Planinka, Holubov
u Artypy, Krásetín do Holubova
a po skončení zpět.

Pneuservis, autodílna

Jan Moučka, Holubov 168
(směr Dívčí Kámen)

- protektory
- nové pneu
- výměny: olejů, filtrů, brzd, výfuků, čepů, ložisek, tlumičů atd.

Objednávky na tel.: 380 741 792

JUCOMP - Zdeněk Jungbauer

- prodej levných repasovaných i nových počítačů
- poskytování software

tel.: 380 741 393, mobil: +420 721 854 809

Skauti Holubov
zvou všechny milovníky country hudby na

COUNTRYBÁL

který se koná dne 2. listopadu 2002
od 20.00 hod v sále v Krásetíně.

K tanci a poslechu hraje:

HARLEY

Vstupné 60,- Kč nebo 50,- Kč
v předprodeji u Oty Prušáka,
Holubov 240, tel. +420 724 275 420